

Doel

Knotbomen zijn bomen met een opgaande stam, waarbij periodiek de boven op die stam groeiende takken (of pruik) worden geoogst. Door die oogst ontstaat er op deze hoogte een vergroeiing van de stam: de knot.

De meest bekende soorten zijn wilg, eik, els, es of populier.

- * Knotteiken worden traditioneel één keer in de tien tot vijftien jaar geknot.
- * Bij knotessen en -elzen gebeurde dat eens in de vijf tot acht jaar
- * Knotwilgen en knotpopulieren worden meestal eens in de vier tot zes jaar geknot.

Knotbomen zijn karakteristieke landschapselementen. Vooral oude knotbomen zijn van groot belang voor de biodiversiteit vanwege hun functie als broedplek voor vogels als rans- en steenuil die gebruikt maakt van geschikte holtes. Ook diverse soorten vleermuizen maken gebruik van holle knotbomen. Dat geldt ook voor allerlei soorten muizen en marterachtigen als bunzing en hermelijn. De vroeg in het voorjaar bloeiende knotwilgen zijn belangrijk voor bijen en andere insecten die van stuifmeel en nectar leven.

De stam van een knotboom wordt periodiek op een hoogte van circa 2 meter boven maaiveld afgezet (geknot). De takken worden afgezaagd op 5 tot 10 cm van de kruin in een horizontaal vlak, zodat een stompje tak blijft staan. Hierdoor ontstaan sneller holten die gunstig zijn voor holenbroeders en eenden.

Knotbomen staan bij voorkeur in een extensief beheerde rand. Ook heeft het de voorkeur om niet alle knotbomen in hetzelfde jaar te knotten. Hierdoor blijft er voedsel- en schuilgelegenheid beschikbaar voor verschillende soorten fauna.

Instapeisen

- De knotbomenrij is vrijliggend, lijnvormig en aaneengesloten;
- De knotboom is een inheemse boom waarvan de stam periodiek op een hoogte van minimaal 1 meter boven maaiveld wordt afgezet (geknot);

Specifieke pakketvoorwaarden

1. U snoeit de bomen minimaal eenmaal in de beheerperiode;
2. Bij voorkeur snoeit (of knot) u niet alle bomen gelijktijdig. Hierdoor kunnen soorten nog schuilen in de niet-geknotte bomen, terwijl de geknotte bomen weer uitgroeien;
3. Het knotten en overige snoeiwerkzaamheden vinden alleen plaats in de periode tussen 1 oktober en 14 maart;
4. U verwijdert snoei- en maaiafval uit het element. Takken mogen op rillen tussen de bomen gelegd worden. Als u het snoeiafval versnipperd, voert u de snippers af;

Algemene pakketvoorwaarden

5. Vee mag het element niet betreden of beschadigen;
6. Het is niet toegestaan het raster aan bomen te bevestigen;
7. U mag geen slootmaaisel, bagger, maaisel of tuinafval verwerken in de beheereenheid;
8. Bemesting is niet toegestaan;
9. Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding (alleen toegestaan met rugspruit) van haarden van akkerdistel, ridderzuring en Jakobskruid op maximaal 10% van een nieuwe beheereenheid;
10. Branden is niet toegestaan in of in de directe omgeving van het element;

Vergoeding

Pakket		Tarief per jaar / stuk
21a1	Knotboom stamdiameter <20cm	€ 15,-
21a2	Knotboom stamdiameter 20–60cm	€ 22,50
21a3	Knotboom stamdiameter >60cm	€ 35,-

Advies:

De snoeifrequentie is onder andere afhankelijk van de boomsoort (knotwilg, es, eik, etc) en de groeiplaats. Snoei een knotboom niet te vroeg, maar ook zeker niet te laat. In dit laatste geval kunnen de staken (takken) te zwaar worden voor de boom en scheuren in de stam veroorzaken. Bij twijfel: vraag uw coördinator wanneer uw knotbomen gesnoeid moeten worden.

Voor wilgen geldt de volgende (gemiddelde) snoeifrequentie:

Snoei jonge bomen (< 20 cm) gemiddeld om de 3 jaar.

Bomen met een stamdiameter tussen de 20 en 60 cm gemiddeld om de 4 jaar.

Oude bomen kunnen gemiddeld eens in de 6 jaar gesnoeid worden.